

OPRAWIANIE OBRAZKÓW W RAMKI

Każdy obrazek, którym chcielibyśmy przyozdobić swój pokój lub mieszkanie, powinien być odpowiednio oprawiony i zawieszony w najkorzystniejszym dla niego miejscu. Duże znaczenie w tym wypadku będzie mieć ramka, która swoim kształtem i barwą powinna harmonizować z otoczeniem i być jednocześnie naturalnym tłem dla obrazka (rys. 1).

Idealnym rozwiązaniem sprawy byłyby ramki dobierane do każdego obrazka oddzielnie albo własnoręcznie wykonywane. Nie jest to ani zbyt trudne, ani kosztowne, a może sprawić wiele zadowolenia i przyczynić się do wyrobienia artystycznego smaku u miłośników obrazków.

Z tych też względów wskazane byłoby oglądanie artystycznie oprawionych obrazów na wystawach, w sklepach sprzedających obrazy, w bibliotekach, księgarniach i w innych gmachach publicznych, co również pomogłoby zorientować się, jakie są przestrzegane przy tym zasady lub zwyczaje.

Po takim obejrzeniu różnych rodzajów ramek można już zdecydować się na narysowanie schematu przekroju ramki, najbardziej przydatnej dla naszych potrzeb, i poszukać odpowiednich do jej wykonania materiałów. Dobrze byłoby znaleźć takie materiały już całkowicie wyrobione (rys. 2 a, b, c), ale gdyby to było nieosiągalne, można wyrobić je samemu wg przedstawionych na rysunkach profilów i podanych sposobów.

Rys. 1

Dekoratorzy wewnątrz wolą dzisiaj proste rozmieszczenie obrazów w mieszkaniach (zwykle w małych grupach) zamiast bezładnego rozrzucania ich na ścianach jak to było jeszcze do niedawna praktykowane.

Również i ramkom stawiane są inne niż dotychczas wymagania. Zamiast pracowicie żłobionych lub ozdobionych złożonymi listkami ramek, używa się obecnie wąskich i prostych ramek, które korzystniej uwydatniają piękno samego obrazu nie kontrastując z nim, lecz harmonizując swoją barwą i wielkością.

Dobieranie ramek

Wybierając ramkę trzeba najpierw rozważyć, czy będzie nadawała się do posiadanego obrazka pod względem kształtu i wielkości, potem trzeba się zastanowić, czy dana

Rys. 3

ramka będzie harmonizować z otoczeniem już po zawieszeniu jej wraz z obrazkiem na ścianie, czy będzie miała dobre oświetlenie itp. Jeśli chodzi o same obrazy, to trzeba pamiętać, że obrazy olejne prawie zawsze są oprawiane bez żadnych marginesów (ramka tuż przy obrazie) (rys. 1), natomiast graficzne reprodukcje obrazów, nawet olejnych, posiadają zwykle jasne tło szerokości 30—40 mm, a dobierane do nich ramki powinny być wąskie (rys. 3). Akwarele wymagają dużego białego tła i szarych, bądź srebrzystych ramek (rys. 4). Obrazy pastelowe, jak i akwarelowe, oprawia się zwykle pod szkło, reprodukcje czasem, a obrazów olejnych nigdy.

Rys. 4

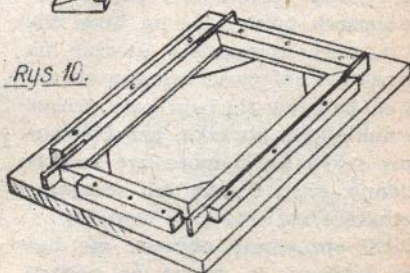
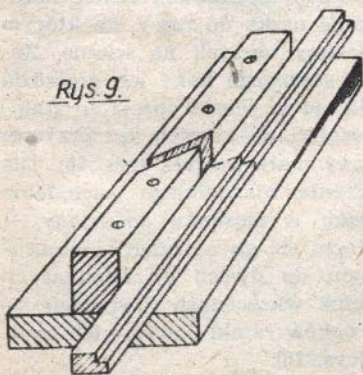
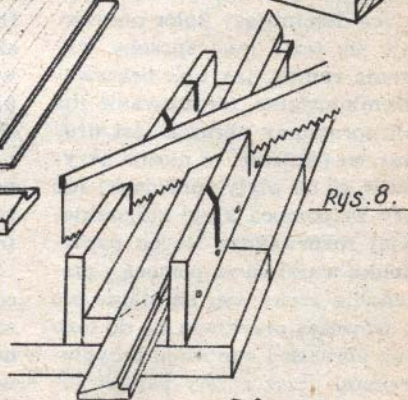
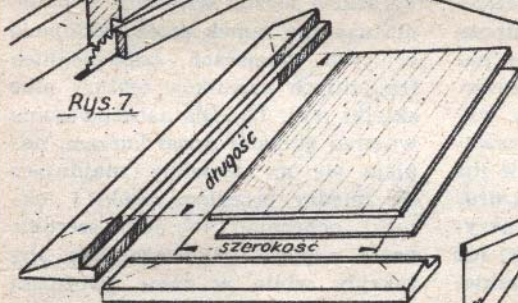
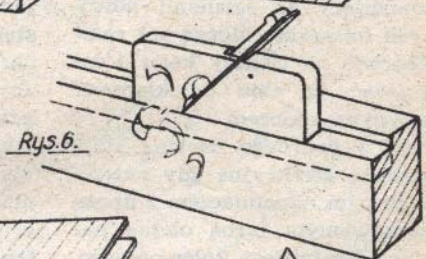
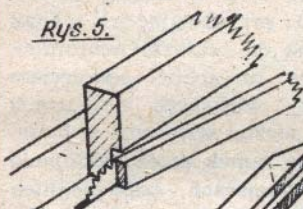
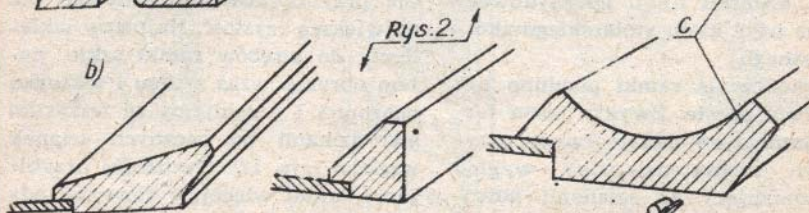
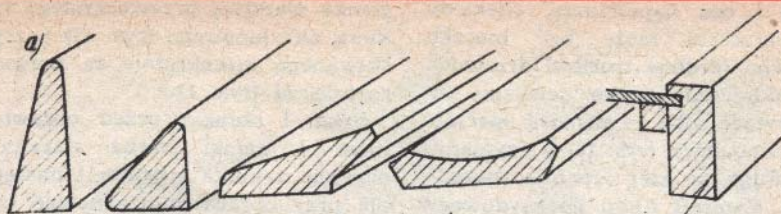

Jeśli znajdują się w domu jakieś stare ramy o przekroju odpowiadającym naszym potrzebom, to możemy je rozkleić i dostosować ich wymiary do nowego obrazka. Jeśli takich ramek nie ma, kupujemy zwykle listwy o zbliżonych do naszych potrzeb wymiarach i wyrabiamy je za pomocą struga i dłuta lub piły do pożądanego profilu. Nacięcie wrębu (rys. 5) głębokości 6—8 mm na pile tarczowej nie będzie przedstawiać dla nas większej trudności. Z braku tejsze można wykonać w listwie wręb strugiem kątnikiem (rys. 6) albo dłutem płaskim, zwracając przy tym szczególną uwagę na jednakowe wymiary wrębu (głębokość i szerokość) oraz na gładkość jego ścianek. Listwy przycinamy wg wymiarów obrazka (z minimalnym luzem) (rys. 7) po podklejeniu go na tekturkę lub karton. Wymiary zaś ustalamy od wrębu do wrębu. Listwy przycinamy pod kątem 45° w korytku zwanym przyrządną (rys. 8) piłą odsadnicą lub grzbietnicą o drobnych ząbkach. Piłę trzeba przesuwac wolno, aby nie wyszarpywać z ramki włókien. Z braku przyrządnicy do przycięcia ramy można użyć urządzenia zastępczego (rys. 9).

Po przycięciu listew trzeba złożyć z nich ramkę, jeszcze raz sprawdzić wymiary oraz szczelność przylegania listew w narożach.

Łączenie ramki

Do klejenia ramek najlepszy jest klej epoksydowy. Niektóre kleje oprócz żywicy i katalizatora (składnika przyspieszającego twardnienie kleju) zawierają jeszcze sproszkowany napelniaz metalowy. Jeśli ramki w narożach są dokładnie dopasowane do siebie, to można je

kleić i bez napełniacza. Niekiedy napełniaczem może być mączka drzewna (drobne trocinki drzewne). Po sklejeniu ramkę ściskamy w uchwytach albo za pomocą specjalnej klinownicy (rys. 10) i trzymamy tak długo, aż klej zupełnie stwardnieje. Zamiast kleju epoksydowego można użyć kleju stolarskiego skórnokostnego.

Wykończenie ramki powinno być możliwe proste. Zwykła jasna farba aluminiowa nadaje ramce przyjemny, niepretensjonalny wygląd harmonizujący ze ścianami nowoczesnych mieszkań. Można też ramkę zabarwić na ciemny kolor i zapoliturować ją albo polakierować bezbarwnym lakierem.

Ramki z twardego drewna stają się bardziej atrakcyjne gdy natrzemy je jasnym napełniaczem z drewna, zabarwionym farbą olejną naśladującą dominujący kolor obrazka. Stosuje się też i inne sposoby wykończenia ramek, jak np.: brązowanie, aluminiowanie, fornirowanie itp.

Jeśli oprawiany obrazek jest drukowany na papierze, to można przymocować go do płyty spilśnionej lub tektury za pomocą kleju stolarskiego. Klej rozprowadza się po papierze cienką warstwą za pomocą pędzla i chwilę czeka się, aż stanie się lepki, wówczas przykładamy do tego miejsca obrazek i starannie przyglądamy rękami przez czysty papier. Jeśli obrazek naklejamy na białe tło, to musimy szczególnie uważać na jednakowe odległości brzegów obrazka od brzegów tła i na kąty proste. Po naklejeniu obrazka, przygotowujemy szkło. Szkło może być zwykłe okienne, grub. 2 mm, lub specjalne nietłukące się (znacznie droższe).

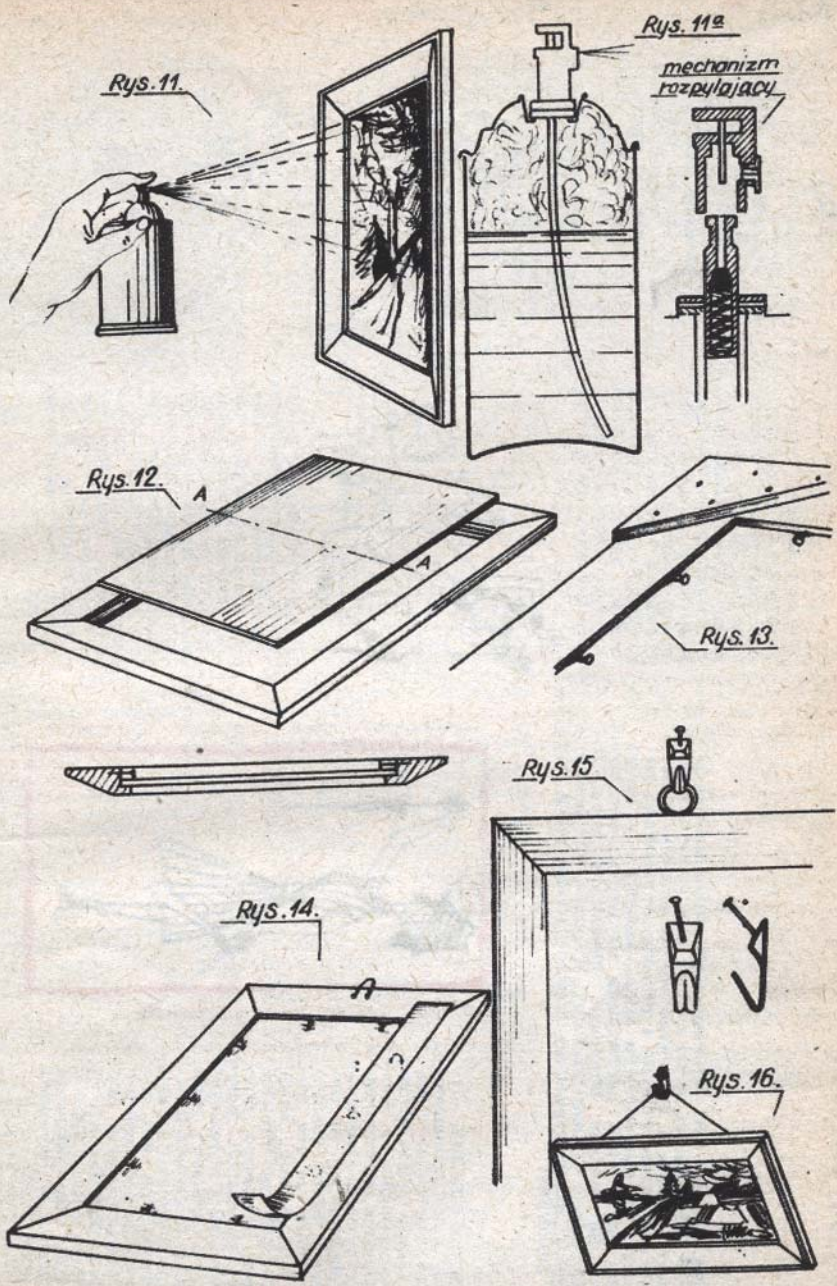
Jeśli oprawiany obrazek nie będzie szklony, to trzeba go pokryć

cienką warstwą przezroczystego lakieru akrylanowego (rys. 11) natryskiwanego kilkakrotnie za pomocą rozpylacza (rys. 11a).

Szkło i obrazek przed oprawieniem w ramki trzeba starannie oczyścić z kurzu i brudu i następnie przy oprawianiu zachować jak największą czystość. Najpierw wkładamy do wrębów ramki szkło, potem obrazek wraz z tłem i teksturą ochronną i przybijamy to wszystko gwoździkami do bocznych ścianek wrębów (rys. 12). Gwoździki przybijamy mniej więcej w równych odstępach po 2—3 z każdej strony obrazka, nie przyciskając ich jednak zbyt mocno do tekturki ochronnej, gdyż może to grozić pęknięciem szkła. Przy większych wymiarach obrazków można wzmocnić połączenia narożne ramek przez naklejenie w tych miejscach odpowiednich trójkątnych kawałków tektury albo sklejk (rys. 13). Dla zabezpieczenia wnętrza obrazka przed kurzem, nakleja się na szczeliny znajdujące się między brzegiem ramki i tekturki ochronnej — dość szerokie paski papieru pakowego (tak aby zakryły wbite w ramę gwoździki (rys. 14).

Kończową czynnością będzie umocowanie uszka do ramy, na którym zawiesimy obrazek na ścianie. Zamiast stalowego haka lub gwoździa wbija się w ścianę specjalne stalowe szpilki, do których jest przymocowany mały wieszak (rys. 15). Dla uzyskania niewielkiego nachylenia obrazka w stosunku do ściany — zawieszamy go na sznurku umocowanym do dwóch pierścieniowych wkrętek wkręconych równolegle do obu boków ramki powyżej ich środka (rys. 16).

Jerzy Niebojewski

Rys. 11.

Rys. 11a

mechanizm rozpylający

Rys. 12.

Rys. 13.

Rys. 15.

Rys. 14.

Rys. 16.